

<http://hallofpeople.com/gr/>

Γεώργιος Γκουρτζιέφ

ΑΠΟ:<http://www.esoterica.gr/articles/contributions/esoteric/gurdjief/gurdjief.htm>

Συγγραφέας: Άρης Ανθής

Ο Τέταρτος Δρόμος

Ο Γκουρτζιέφ ονόμαζε το σύστημά του "Τέταρτο Δρόμο", σε αντιδιαστολή με τους τρεις ήδη υπάρχοντες γνωστούς παραδοσιακούς δρόμους προς την πνευματική ολοκλήρωση, του φακίρη, του μοναχού και του γιόγκι. Σύμφωνα με το διαχωρισμό αυτό, ο δρόμος του φακίρη είναι ο δρόμος της πάλης με το υλικό σώμα. Ο άνθρωπος που εργάζεται με αυτόν τον τρόπο προσπαθεί να αναπτύξει τη θέλησή του υποχρεώνοντας το σώμα του σε φοβερές ταλαιπωρίες, όμως οι άλλες δυο λειτουργίες του, το συναίσθημα και η σκέψη, παραμένουν υποανάπτυκτες.

Ο δεύτερος δρόμος του μοναχού, είναι ο δρόμος της πίστης, του θρησκευτικού συναισθήματος και της θυσίας. Ο μοναχός επικεντρώνει την εργασία του στο συναίσθημα. Προσπαθεί, παλεύοντας σκληρά και για χρόνια με τον εαυτό του, να υποτάξει όλα του τα συναισθήματα σε ένα, στην πίστη, και έτσι να αναπτύξει μέσα του την πολυπόθητη ενότητα. Όμως και στην περίπτωση αυτή, οι δυο άλλες λειτουργίες, το σώμα και η σκέψη, δεν αναπτύσσονται.

Ο τρίτος δρόμος είναι του γιόγκι. Είναι ο δρόμος της γνώσης, του νου. Ο άνθρωπος που βαδίζει αυτό το δρόμο αναπτύσσει το νου του στοχεύοντας στην πνευματική τελείωση, όμως το σώμα και τα συναισθήματά του δεν αναπτύσσονται. Μπορεί να φτάσει στο σημείο να ξέρει τα πάντα, όμως δεν μπορεί να κάνει τίποτε. Για να αρχίσει να πράττει θα πρέπει να κυριαρχήσει πάνω στο σώμα και στα συναισθήματά του, και αυτό απαιτεί μια επιπλέον μακροχρόνια εργασία που είναι αμφίβολο αν θα προλάβει να φέρει σε πέρας. Το ίδιο κατ' αντιστοιχία ισχύει και στους δυο προηγούμενους δρόμους. Πέρα από τις δυσκολίες αυτές και οι τρεις αυτοί δρόμοι απαιτούν για να τους ακολουθήσει κανείς, να αποσυρθεί από τη ζωή και να απαρνηθεί τα εγκόσμια. Ταυτόχρονα όμως, "οι δρόμοι είναι οι μόνες μέθοδοι που υπάρχουν για την ανάπτυξη των κρυμμένων δυνατοτήτων του ανθρώπου, και αυτό με τη σειρά του δείχνει πόσο δύσκολη και σπάνια είναι αυτή η ανάπτυξη".

Μπροστά στην κατάσταση αυτή ο Γκουρτζιέφ επισημαίνει ότι η θέση του ανθρώπου που ζει στη σύγχρονη κοινωνία και που αναζητάει τη Γνώση, δεν θέλει όμως να απαρνηθεί τα εγκόσμια και βέβαια δεν μπορεί να περιμένει τίποτε από τις διάφορες "αποκρυφιστικές και μυστικιστικές σχολές" του συρμού, θα ήταν πραγματικά απελπιστική αν δεν υπήρχε η δυνατότητα ενός Τέταρτου Δρόμου.

Ο Τέταρτος Δρόμος ή "ο δρόμος του πονηρού ανθρώπου", λέει ο Γκουρτζιέφ, δεν απαιτεί να αποσυρθεί ο άνθρωπος από τη συνηθισμένη του ζωή. Αρχίζει πολύ πιο πέρα από το δρόμο του γιόγκι και αυτό σημαίνει ότι ο άνθρωπος πρέπει να είναι προετοιμασμένος σοβαρά και πολύπλευρα μέσα από την ίδια τη ζωή. Το πρόβλημα είναι ότι σε αντιδιαστολή με τους τρεις παραδοσιακούς δρόμους, ο Τέταρτος Δρόμος δεν έχει καθορισμένη μορφή και πρώτα απ' όλα θα πρέπει να τον

ανακαλύψει κανείς. Συνδυάζει την εργασία ταυτόχρονα και στο σώμα και στο συναίσθημα και στο νου, συν κάτι ακόμα. Αυτό το κάτι είναι κάποιο μυστικό που γνωρίζει ο "πονηρός άνθρωπος" και με τη βοήθειά του ξεπερνάει το φακίρη, το μοναχό και το γιόγκι.

Στόχος του ανθρώπου που βαδίζει τον Τέταρτο Δρόμο είναι η ανάπτυξη της συνείδησης. Με τον όρο συνείδηση ο Γκουρτζίεφ εννοούσε κάτι τελείως διαφορετικό από τη διανοητική λειτουργία και επίγνωση. Σύμφωνα με τον ίδιο, η ικανότητα για συνείδηση απαιτεί μία αρμονική συγχώνευση και λειτουργία των ξεχωριστών ενεργειών της σκέψης, του συναισθήματος και του σώματος. Από την άποψη αυτή ο άνθρωπος, όπως είναι, είναι ένα ανολοκλήρωτο ον, που ασυνείδητα άγεται και φέρεται από τις αυτοματοποιημένες αντιδράσεις του, που εγείρονται ανάλογα κάθε φορά με τα υπάρχοντα εξωτερικά ερεθίσματα και καταστάσεις.

Παρόλα αυτά, όπως ο Γκουρτζίεφ υποστηρίζει και μέσα από μια μεγάλη ποικιλία μεθόδων και ασκήσεων έδειξε στους μαθητές του, η κατάσταση αυτή είναι δυνατόν να αλλάξει. Με σοβαρή και έντονη εργασία στον εαυτό του ο άνθρωπος έχει τη δυνατότητα να μεταμορφωθεί εσωτερικά και να γίνει ένα ολοκληρωμένο ον, να αποκτήσει εσωτερική ενότητα, θέληση, ατομικότητα, αντικειμενική γνώση, και την ικανότητα να πράττει με την αληθινή σημασία του όρου.